

Za koga,
za Slovenijo

Sindikat vojakov Slovenije
p.p. 56
2310 Slovenska Bistrica

Datum: 14.3.2016

Evropsko sodišče za človekove pravice bo obravnavalo vzorčna primera sistemskih kršitev človekovih pravic pripadnikov Slovenske vojske

V Sindikatu vojakov Slovenije se sprašujemo ali smo v Slovenski vojski oz. bolje v Republiki Sloveniji res lahko ponosni nase. Evropsko sodišče za človekove pravice - ESČP je sprejelo v obravnavo primera dveh pripadnikov Slovenske vojske, ki posebljata sistemsko kršenje človekovih pravic Republike Slovenije. Obravnava teh dveh primerov na ESČP je plod večletnega dela SVS, v začetku sistematičnega proučevanja in kasneje dokazovanja sistemskih kršitev pravic zaposlenih v Slovenski vojski. Po več letih smo v SVS uspeli ugotoviti ključne kršitve človekovih pravic in sistemske zakonske rešitve, ki le te omogočajo. Sistemske kršitve človekovih pravic smo natančno opisali v dveh primerih, ki sta za nas vzorčna in jih bo ESČP obravnavalo. V tretjem primeru pa je ESČP vojaka obvestilo, da njegovega primera ne bo obravnavalo, ker je individualne narave in se z njim ne bi reševalo nič sistemskega. Ob tem nas resnično žalosti, da v Sloveniji nihče, vključno z Ustavnim sodiščem, sploh ni želel presojuditi o hudih kršitvah človekovih pravic in da bo sedaj o tem moralo odločati ESČP. V SVS si nikoli nismo tega želeli, niti o tem nikoli nismo razmišljali, a so nas na Ministrstvu za obrambo, Vlada in na koncu še Varuhinja človekovih pravic v to prisilili, saj za slovenskega vojaka glede vsega s strani SVS opozorjenega ne storijo nič, vključno z Državnim zborom.

V povezavah spodaj objavljamo pošto ESČP iz Strasbourga, ki jo je prejel odvetnik Klemen Vogrinec, pooblaščen odvetnik SVS za primer 3665/16 in za drug primer 3682/16, ki jo je prejel pripadnik SV neposredno.

Pred dobrim mesecem smo javnost obveščali: [Slovenski vojaki po pravico na Evropsko sodišče za človekove pravice](#). Odbor za obrambo DZ RS in Komisija za peticije, človekove pravice in enake možnosti sta na skupni seji le nekaj dni za tem obravnavala kršenje človekovih pravic, o čemer smo tudi obveščali javnost v prispevku:

[Diskriminac](#)

Namestnica Varuhinje človekovih pravic je na skupni seji o diskriminaciji kategorično zavrnila vse obtožbe SVS o zatajitvi instituta v bili 17. februarja povabljeni na razgovor, po katerem pa se zopet ni premaknilo nič, saj na skupni seji odbora in komisije 26. februarja spornega. Kategorično moramo zanikati neresnično izjavo ([v povezavi tukaj](#)) ministrice za obrambo Andreje Katič na včerajšnji tiskobisku pri varuhinji. Neverjetno lahko je zatrnila, da imajo pripadniki po zaključeni službeni poti zoper odločitev načelnika general delovnopravno sodišče. To preprosto ni res in ravno o tem je Vrhovno sodišče že odločilo, da takšne tožbe niso možne in o tem bo odločil Višjega delovnega sodišča pripadniku na sliki spodaj izhaja, da opisane tožbe niso možne. Ministrica je govorila tudi o invalidih, a SVS odpuščanje poškodovanih in obolelih vojakov na podlagi odločitev posebne komisije obrambnega ministrstva, ki si niti nimajo časa uradno odpuščeni. V SVS se sprašujemo če ministrica sploh razume problematiko na katero nenehno opozarjamo v SVS, saj v javnosti daje zelo dejanskega stanja.

SVS je do obravnave vzorčnih primerov na ESČP v Sloveniji na isto temo izgubil več kolektivnih sporov in mnoge individualne, s čim zadnje čase zelo rado celo pohvali (tako, kot na omenjeni skupni seji), češ, saj SVS tako vse izgubi. Ja res je, ampak to zato, ker pripadniki delovnih sodišč nimajo sodnega varstva zoper odločitve o pravicah iz dela, ki se sprejemajo z akti vodenja in poveljevanja - ukazi. Vendar smo prišli do spoznanj o kršitvah naših pravic morali skozi mnoge drage pravdne postopke in ravno zato, ker nimamo ustreznega sodnega varstva da nimamo sodnega varstva pravic in so nam kršene človekove pravice, o čemer so nam v samih sodbah razlagali sodniki delovnega sodišča odločalo ESČP. Oba primera, ki ju bo obravnavalo ESČP, se doma nista razrešila v 8 letih in v tem času sta oškodovana pripadnika izkoračila iz Republike Sloveniji, a do epiloga ni prišlo, saj o njunih pritožbah zaradi kršitev ustavnih ter z mednarodnimi konvencijami zaščiteneh pravic sploh ni odločalo.

V Slovenski vojski se še vedno nemoteno krši mnoge pravice, med drugim tudi najhujše, do sodnega varstva zoper sprejete delovno pravo obrazložitve v eni od sodb Delovnega in socialnega sodišča je dovolj zgovoren in o teh kršitvah, o katerih bo sedaj odločalo ESČP, po odločanju o pravicah iz delovnega razmerja z ukazi pa lahko predstavlja tudi nezakonito nižanje plač, nezakonito premeščanje ipd., skratka kršene vse pravice iz delovnega razmerja zaposlenih v Slovenski vojski.

In odgovor na uvodoma zastavljeno vprašanje bi upoštevalje opisano bil, da smo v Slovenski vojski zaposleni še vedno ponosni nase in smo ponosni na državo Republiko Slovenijo pa v SVS težko odgovorimo, to bi morali odgovoriti pristojni za njeno vodenje in še posebej

ESČP prvič o pravicah slovenskih vojakov

Pravice in ukazi V SVS so prepričani, da vojaški ukazi niso podlaga za odločanje o pravicah iz delovnega razmerja

LJUBLJANA – Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP) v Strasbourgu je na podlagi podatkov in dokumentov, ki jih je dostavil Sindikat vojakov Slovenije (SVS), začelo postopek proti Sloveniji.

DEJAN KARBA

Obravnava vloge št. 3682/16 (član SVS proti Sloveniji) je sindikatu v imenu sodnega tajnika ESČP potrdila pravna sodelavka sodišča U. Umek, ki je med drugim zapisala, da bo ESČP »vlogo obravnavalo, kakor hitro bo to mogoče«.

Sindikat vojakov Slovenije (SVS) je na to sodišče, ki bo prvič v zgodovini odločalo o pravicah pripadnikov Slovenske vojske (SV), poslal v obravnavo tri primere, a ESČP bo obravnavalo zgolj dva. Tretji primer (Šlo je za domnevne postopkovne kršitve pri vrnitvi pripadnika SV z misije KFOR na

Kosovo v Slovenijo) je evropsko sodišče zavrglo zaradi individualnosti, druga dva primera pa je sprejelo v obravnavo, ker sta sistemske narave. Nanašata se na kratenja pravic iz delovnega razmerja, o katerih je bilo odločeno z akti vodenja in poveljevanja (z ukazi) in proti katerim pripadniki SV v Sloveniji nimajo zagotovljenega sodnega varstva na delovnem in socialnem sodišču.

Od vrat do vrat

Primeri po besedah predsednika SVS Gvida Novaka »posebajata sistemsko kratenje človekovih pravic Slovenije. Res me žalosti, da v državi nihče, skupaj z ustavnim sodiščem, ni hotel presojati o hudem kratenju človekovih pravic in da bo o tem moralo odločati ESČP. V sindikatu si tega res nismo želeli, a so nas tako na ministrstvu za obrambo kot v vladi in na koncu še v uradu varuhinje človekovih pravic v to prisilili. Tudi državne-

mu zboru smo zaman pojasnjevali, da za slovenskega vojaka nihče noče ničesar storiti.«

Na grobo in množično kratenje pravic zaposlenih v SV je sindikat opozarjal tudi pred vrhovnim in ustavnim sodiščem. »Ustavno sodišče ni priznalo tega, kar je priznalo vrhovno, to pa je, da se z ukazi posredno odloča tudi o pravicah iz delovnega razmerja, glede katerih na delovnem sodišču ni zagotovljenega sodnega varstva,« razlagal Novak. Kaj konkretno to pomeni? »V vojski se višina plače določa z ukazi, ki so mnogokrat celo v nasprotju s predpisi, pripadniki naše vojske pa ne morejo storiti ničesar. Tudi mi kot sindikat smo ničkolikokrat izgubili pravdne postopke,« pojasnjuje Novak.

Zaradi zaprtega kroga odločanja znotraj SV se vojaki po podatkih Novaka »sploh ne odločajo več za varstvo svojih pravic na sodišču, saj že vnaprej vedo, da nimajo mo-

žnosti za uspeh. Tako smo jim morali svetovati tudi v sindikatu.«

Zato so v SVS zadovoljni in presenečeni, da bo njihove vloge obravnavalo evropsko sodišče za človekove pravice, od katerega pričakujejo, da bo ugotovilo kratenje človekovih pravic do sodnega varstva in naložilo ustrezne ukrepe Sloveniji za ureditev varstva pravic pripadnikov SV. »Najpomembnejše pa je,« poudarja Novak, »da ESČP ugotovi, da vojaški ukazi niso podlaga za odločanje o pravicah iz delovnega razmerja, o čemer smo v SVS prepričani od začetka.«

V kabinetu obrambne ministrice Andreje Katič o zadevi uradno še niso bili seznanjeni, zato primera nočejo komentirati. So pa povedali, da bo po tem, ko bo ESČP o primeru predstavil konkretne dokumente, svoje morala povedati tudi vlada. Niti od načelnika generalštaba SV generalmajorja Andreja Ostermana nismo dobili odgovora.

Zakaj bo SV obravnavano

- Ker proti vojaškim aktom vodenja in poveljevanja na delovnem sodišču ne morejo zoper odločati o pravicah iz delovnega razmerja.
- V Sindikatu vojakov Slovenije (SVS) obrambnega sistema opozarja na kratenje pravic iz delovnega razmerja vojaškimi akti vodenja in poveljevanja, ki jih imenujejo »odvzema naziva specialist in s oškodovanih že več kot tisoč.«
- SVS pravdne postopke pred sodišči zaradi nezagotovljenega sodnega varstva vodi od leta 2008.
- V pravnih postopkih, ki jih je vodenih proti aktom vodenja in poveljevanja, morejo zahtevati sodnega varstva.
- Ustavno sodišče, ki o pritožbah zaradi procesnih razlogov odloča, je posameznikom.
- Gvido Novak, predsednik SVS: »Ugotovilo kratenje človekovih pravic in ustrezne ukrepe Sloveniji za uradno odločanje.«

Objavljeno na spletni strani www.sindikatrojakov.si/

PRILOGA 1: Primer 3665-16 - pripadnik SV, član SVS proti Sloveniji

PRILOGA 2: Ne sprejem ustavne pritožbe pripadnika SV v odločanje, člana SVS v primeru na ESČP 3665-16

PRILOGA 3: Primer 3682-16 - pripadnik SV, član SVS proti Sloveniji

PRILOGA 4: Zavrženje ustavne pritožbe pripadnika SV, člana SVS v primeru na ESČP 3682-16

PRILOGA 5: Pošta iz Strasbourg-a - Evropskega sodišča za človekove pravice pripadniku SV

PRILOGA 6: Delo_15.3.16_ESČP prvič o pravicah slovenskih vojakov

Evropsko sodišče za človekove pravice - Republika Slovenija

7. **Razporeditve pripadnikov stalne sestave Slovenske vojske se izvede z akti poveljevanja; ukaz je akt vodenja in poveljevanja (46., 98. in 98a. člen Zobr in 56. člen ZSSloV). Pripadnik stalne sestave lahko zoper akt o razporeditvi vloži ugovor po službeni poti, ki ne zadrži izvršitve akta (3. odstavek 98a. člena ZObr), kar smiselno enako določa tudi 1. odstavek 38. člena ZSSloV. Razporeditve ter pravna sredstva zoper akte poveljevanja, s katerimi je bila razporeditev izvedena, izrecno ureja ZSSloV (36. do 43. člen). Razen pravice do ugovora po službeni poti (38. člen ZSSloV) in pritožbe na odločitev (40. člen ZSSloV), niti ZObr, niti ZSSloV zoper ukaz ne predvideva drugih pravnih sredstev. Zato ukazi ne morejo biti predmet presoje v delovnopravnem sporu. Vrhovno sodišče RS (opr. št. VIII Ips 83/2004 z dne 9. 11. 2004) in Ustavno sodišče RS (opr. št. U-I-253/96 z dne 2. 4. 1998) sta v podobnih primerih zavzeli stališče, da akti imenovanja in razrešitev v Slovenski vojski niso akti delovnopravne narave, ampak akti vodenja in poveljevanja v vojski, ki le posledično vplivajo oziroma posredno vplivajo na delovno pravni položaj vojaške osebe. Vrhovno sodišče RS je v zadevah opr. št. VIII Ips 302/2002 in opr. št. VIII Ips 159/2005 izrecno zapisalo, da zoper takšen akt ni dopustno sodno varstvo v delovnem sporu.**

Točka 7. obrazložitve iz sodbe Delovnega in socialnega sodišča